

viðmerking

Viðmerkingar til sendingina »Dagur og vika« týskvöldið 23. jan. viðv. spurninginum um vørugjald fyri transitgóðs í Føroyum

Seinastu tíðina hava umboð fyri Skipafelagið Føroyar verið í føroysku fjølmiðlunum í eini roynd at geva føroyingum ta fatan, at orsökkin til at ikki meiri transitgóðs kemur upp á land í Føroyum er – eftir teirra metan – eitt ov høgt vørugjald, sum føroysku havnirnar krevja fyri vøruna.

Týskvöldið 23. jan. varð so aftur ein roynd gjørd – hesaferð eitt innslag í »Dagi og viku« við Árna Dam, sum starvast hjá Skipafelagnum Føroyar.

Árni Dam visti m.a. á, at skipini heldur vildu umskipa góðsið á reduni, tí tá sleppa tey undan at rinda vørugjald.

Sum eina rættleiðing til Árna Dam og onnur, sum ikki eru kunnug við reglurnar um vørugjald fyri transitgóðs í Føroyum, loyva vit okkum við hesum at endurgeva tað, sum stendur í kunngerð Nr. 112 frá Føroya Landsstýri, dagf. 5. juli 1995 um skipa- og vørugjald fyri havnir og bryggjur í Føroyum:

»Vørugjald, ið verða uppskipaðar beinleiðis í annað far ella verða umfermdar frá einum fari í annað, tá ið hetta eru vørugjald, ið eftir skips- ella farmaskipjunum eru ætlaðar til stóð uttan fyri Føroyar, sleppa undan at gjalda vørugjald.

Um hesar vørugjald verða lagdar upp á land, men boðað verður havnar-skrivstovuni frá, at tær innan 14 dagar aftur verða útfluttar sjóvegis, verður góðsið fast gjald kr. 21,50 fyri tonsið. (ella 2,15 oyru fyri kilo).

Av hesum sæst, at onki er í vegin fyri at skip kunnu liggja við bryggju og umskipa góðs sínámillum – uttan at rinda vørugjalds-kostnað.

Meginreglan fyri vørugjaldið er, at vøran skal um bryggjukantin áðrenn gjaldið kann krevjast.

Annars so var Árni Dam so avgjörður sum at mæla til, at vørugjaldið fyri transitgóðs átti at verða mun-

andi lækkað ella helst heilt avtikið.

Fyri fáum døgum síðan kundu vit lesa í Dimmalætting, at íslendingar høvdu umskipað 11.000 ts. yvir Tórshavnar Havn í 1995, og eftir hvat vit hava fingið upplýst, so hevur havnin kravt tað vørugjald, sum er galdandi fyri transitgóðs.

Sostatt sýnist ikki at vørugjaldið fyri transitvørugjald í Føroyum er nakar meinbogi fyri íslendingar.

Í sendingini »Dagi og viku« nevnið Árni Dam demir um vørugjald fyri hollenskar havnir og Eystursjóvarhavnir og vísir til at skipini heldur fara tann vegin enn at leggja vøruna upp í Føroyum.

Tað hevði verið meira sannlíkt at samanboreið transitgjaldið í Føroyum við transitgjaldið í okkara grannalondum, heldur enn at leita til fjarløgn lond sum í veruleikanum ongan áhuga hava í hesum høpi.

Tað er trupult at sannføra nakran um, at skip, sum eru á leiðini við Føroyar, velja at sigla fleiri hundrad kanska túsundvis av sjómilum fyri at spara 1 til 2 oyru kg. í vørugjaldi.

Eisini má havast í huga, at skipini rinda onnur gjöld enn vørugjald – nevniliga havna-, brúgva- og onnur gjöld tá komið verður í havn uttanlands.

Nevnast skulu nøkur dømi um havnaútreiðslur fyri eitt skip á somu stóð sum skipini »Lómur« og »Blikur« soleiðis sum gjöldini vóru í januar mánaði 1993:

Havn:	Havnagjöld tilsamans:
Vlissingen	Kr. 17.190,-
Grimby	Kr. 20.492,-
Ålborg	Kr. 12.122,-
København	Kr. 6.124,-
Stavanger	Kr. 5.414,-
Drammen	Kr. 9.200,-
Halmstad	Kr. 17.437,-
Lysekil	Kr. 7.101,-
Hanstholm	Kr. 14.554,-
Scailoway	Kr. 9.221,-
Florø	Kr. 3.700,-
Føroyskar havnir	Kr. 2.782,-

Í sambandi við tað kjak, sum verið hevur um vørugjald, at gera, kann tað kanska vera trupult at taka

gjaldið fyri transitvørugjald í føroyskum havnum, hava vit víst á, at aðalspurningurin er hvussu stórar samlaðu útreiðslurnar eru um t.d. fiskavørugjald verða lagdar upp á land í Føroyum fyri síðan at verða fluttar við farmaskipum víðari til einahvørja europeiska havn.

T.d. kann ein spyrja hvat tað kostar at lossa vøruna í land, hvat kostar at goyma vøruna í landi, hvat kostar at avskipa vøruna og ikki minst hvat tað kostar at frakta vøruna úr aftur Føroyum.

Tað kann vera torført fyri uttanfyrirstandandi at meta um hesar útreiðslur, men um vit gera eina roynd, so koma vit ivaleyst til at kostnaðurin helst ikki liggur niðanfyrir 80 oyru fyri kilo – og av hesum er so transitgjaldið 2 oyru.

So kann annars metast um, hvat hevur størsta týðningin, tá talan er um útreiðslur í sambandi við transitgóðs.

Ein annar spurningur – sum ikki er minni áhuga-verður – er um føroyingar eru kappingarførir, tá tað snýr seg um at avgreiða skipini – sum mangan eru stór og dýr skip sum kosta stórpening hvønn dag tey eru burtur frá fiskarí.

Tað er eyðvitað, at hesir spurningar liggja frammalaga, tá útlendsk skip spyrja um pris fyri transitvørugjald í Føroyum – hvussu langa tíð tekur tað at avgreiða skipið. Men higartil hevur ikki verið áhugi fyri at taka hesar spurningar við í kjakið.

Fyri tey, sum ikki dagliga hava við umrøddu spurn-

ingar ímillum sjónarmiðini ávíkavist hjá Skipafelagnum Føroyar og Starvsnevnd Føroysku Havnar.

Sæð frá Starvsnevnd Føroysku Havnar, sum umboðar føroysku kommunalu havnirnar, so hevur føroyska samfelagið seinastu 20 árin gjørt iløgur í havnarløg fyri hundrættals milliðir krónur.

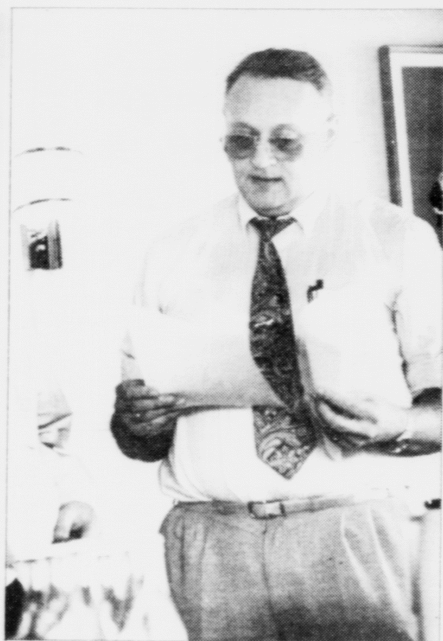
At hetta hevur verið gjørt, er nevniliga fyri at skapa virkisumstøður fyri sjóvinnuna og herundir ikki minst fyri at føroysk farmavinna kundi fáa bestu virkisumstøður.

Grundað hesar iløgur og dagliga raksturinn av havnum krevja havnirnar ávisu gjöldini fyri nýtslu av havnakervinum.

Tað er óneyðugt at siga, at havnaútbyggingin í Føroyum hevur skapt nógva arbeiðspláss, men hinvegin so hava iløgurarnar kostað skattaborgarunum nógvan skattapening.

Tað vil tí vera heilt burturvíð, at vit nú skulu bjóða havnaútbyggingin fram til nýtslu ókeypis, við tí avleiðing, at skattaborgarin framvegis skal gjalda – eisini fyri at reka og halda havnaløgin viðlíka.

Vegna Starvsnevnd Føroysku Havnar
Jákup Lamhauge, form.

Føroya Handverksmeistarafelag

Rættleiðing

Í gjárkvöldið hevði Útvarpið telefonprát við Sámál P. í Grund, landsstýrismann í samferðsluráðum, í sambandi við tíðindaskriv frá Føroya Handverksmeistarafelag um, at Smyril verður umvældur í Danmark. Felagið heldur, at landsstýrismaðurin er skeivt upplýstur av leiðsluni á Strandferðsluni.

Sámál P. segði, at Strandferðslan var ikki nøgd við arbeiði, sum tvær ferðir áður høvdu verið gjørd á skipasmiðjuni á Skála.

Skipasmiðjan Føroyar hevur upplýst fyri meistara-felagnum, at Skála Skipasmiðja hevði ikki útgjört at plana skrávublið, men síðan Skipasmiðjan Føroyar yvirtók skipasmiðjuna á Skála, hava teir fingið samstarv við J&K Joensen, sum hevur røttu útgjörtina, og hava teir gjørt slíkt arbeiði á skipum, ið eru væl størri enn Smyril.

Sámál P. segði eisini, at fundur hevur verið millum Strandferðsluna og skipasmiðjuna, og hevði landsstýrismaðurin ta fatan, at umboðini fyri skipasmiðjuna góttóku argumentini fyri, at Smyril mátti sendast niður.

Skipasmiðjan Føroyar hevur eisini upplýst Meistarafelagnum um fundin við Strandferðsluna. Fundurin var 16. januar. Upp á fyrispurning frá skipasmiðjuni, avsannaði Strandferðslan, at nakað var millum Strandferðsluna og skipasmiðjuna, ið gjørdi, at teir ikki vóru bidnir at umvæla Smyril.

Strandferðslan metti, at skipasmiðjan kundi ikki klára arbeiðið innan fyrri ásettu tíð. Fyri at svara hesum bað skipasmiðja um at siggja dokklistan, men tað vildi Strandferðslan ikki, og tí kundi skipasmiðjan sjálvandi heldur ikki siga, um

teir kláruðu at gera arbeiðið liðugt til ásettu tíð.

Sámál P. segði í Útvarpinum, at »vit nýðast at taka hædd fyri, um tað er soleiðis, at tað fer eitt sindur út um tíðina. Vit eiga at taka tað við, og heldur fáa arbeiðið í Føroyum«. Her hevur Strandferðslan týðuliga eina aðra meining.

Av tí at Strandferðslan hevur givið landsstýrismanninum skeivar upplýsingar, er hann í Útvarpinum komin at siga, at Skipasmiðjan Føroyar ikki er før fyri at gera tað arbeiðið, ið Smyrlinum tørvar, men Skipasmiðjan Føroyar sam-

an við J&K Joensen hevur fleiri ferðir víst, at hon nú hevur førleikan, og tí eigur landsstýrismaðurin at geva Skipasmiðjuni Føroyum eina umbering fyri síni úttalisi í Útvarpinum.

Tað er álutvært, at Strandferðslan nýtir grovan kritikk av Skipasmiðjuni Føroyar fyri at sannføra landsstýrismannin um, at Smyril nýðist av landinum til umvælingar.

Loksins fegnast felagið tó um, at landsstýrismaðurin í Útvarpinum vátta, at øll arbeiði, ið kunnu gerast »fult forsvarliga« í Føroyum skulu gerast í Føroyum, eisini um tey skuldu tikið nak-

að longri tíð.

26.10.96
Vilhlem M. Johannesen, form.

Lýsingartorgið

Tað rætta lýsingartorgið - bara í Sosialinum FIMM ferðir um vikuna